

TN § 5 Riktlinjer för laddinfrastruktur

Ärendenummer: TN 2023/3964
Paragraf föregående instans: TN AU § 6

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden beslutar anta riktlinjen med de ändringar som förvaltningen presenterade på mötet enligt Tomas Rydkvists (MP) yrkande.

Sammanfattning

Teknikförvaltningen tog under 2021 fram en utredning gällande regler för upplåtelse av regionens mark. Regionfullmäktige gav den 20 juni 2022 tekniska nämnden i uppdrag att i samråd med regionstyrelsen förtydliga och beskriva hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. Uppdraget skulle återrapporteras till budgetavstämningen 2022 vilket också gjordes. Där i belystes de juridiska förutsättningar som gäller för upplåtelse av allmän platsmark. Regionfullmäktige gav därefter tekniska nämnden under 2023 i ”uppdrag att fördjupa utredningen för att hitta lämpliga platser och upplägg för att etablera fler laddplatser på hela Gotland.” I tillägg till RFs uppdrag har teknikförvaltningen som fastighetsägare också ett nytt lagkrav från PBL som påverkar frågan, att alla uppvärmda fastigheter med mer än 20 parkeringar ska ha minst en laddpunkt 1 januari 2025.

Under 2023 har teknikförvaltningen därför arbetat systematiskt med att konkretisera arbetet som tidigare gjorts genom att ta ett helhetsgrepp på laddinfrastrukturfrågan.

Teknikförvaltningen har som en bärande del i arbetet tagit fram förslag på riktlinjer för etablering av laddinfrastruktur. Dessa syftar till att tydliggöra Region Gotlands interna roller i arbetet, fastslå de ställningstaganden och riktlinjer som ska styra vårt arbete med etablering av laddinfrastruktur över hela ön och därmed underlätta handlägningsprocessen av laddinfraärenden för våra medarbetare. Dessutom stärks rättssäkerheten då specifika plats – och utseendekriterier fastslås och används i handläggningen.

Riktlinjerna utgår från Länsstyrelsens plan för arbetet med laddinfrastruktur på Gotland med syfte att skapa förutsättningar för ändamålsenlig utbyggnad av infrastruktur för laddning på ön. Planen fastslår att det är marknaden som ska stå för etableringen av laddinfrastruktur på Gotland.

Arbetet med riktlinjerna har skett i samarbete med Region Gotlands jurister kring ställningstagande om allmän platsmark. Juridiken är tydlig och riktlinjen fastslår därför att *Region Gotland upplåter enbart kvartersmark för ändamålet laddinfrastruktur. Allmänna platser ska fylla många funktioner och vara till för alla. Region Gotland värnar detaljplanernas integritet och även vikten av att vara en stabil partner att träffa avtal med. Tillgänglighet för alla i det offentliga rummet är en viktig fråga.*

Ett eventuellt avtal på allmän plats skulle innebära risker för både Region Gotland och för den aktör som önskar etablera laddinfrastruktur på platsen. Därför ska dessa undvikas.

Samtidigt utvecklas marknaden, laddinfrastrukturbehov- och lösningar i snabb takt, och riktlinjen ska därför också revideras årligen. Specifikt anges att Region Gotland så vid behov kan bereda om beslutet kring etablering på enbart kvartersmark.

De föreslagna riktlinjerna har tagits fram i samarbete med berörda funktioner på regionstyrelseförvaltningen, teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen på Region Gotland. Även Trafikverket, Länsstyrelsen, GotlandsHem och GEAB har deltagit i framtagandet. Alla funktioner ovan har även varit remissinstans för riktlinjerna, och bedömer dem som bra, användbara och konkreta.

Förutom att ta fram riktlinjer för etableringen av laddinfrastruktur har teknikförvaltningen också under 2023:

- Inventerat parkeringar på kvartersmark runt hela ön för att identifiera platser som är lämpliga för laddinfrastruktur. Vi har samarbetat med GEAB för att fastslå kraft i nätet. De parkeringar som hittats har gjorts tillgängliga på sajten drivmedla.se. Det är en nationell digital marknadsplats där de som upplåter och de som söker mark för infrastruktur av fossilfria bränslen möts. Det finns intresse för flera av våra parkeringar och handläggning pågår.
- Inventerat alla parkeringar på egna fastigheter som påverkas av lagkravet, och samarbetat med GEAB för att fastslå kraft i nätet. Parkeringarna, som finns utspridda över hela ön, planeras tillgängliggöras på Drivmedla.se under 2024 när riktlinjer för handläggning och etablering finns på plats. För att underlätta etablering på mer oattraktiva laddplatser och uppnå lagkravet planerar förvaltningen paketera dem utifrån principen om dubbel markanvisning.
- Publicerat information om laddinfrastruktur, vad som gäller på Gotland, hur man som företagare ansöker om att få nyttja Region Gotlands platser och vilka stöd och hjälp som finns att få på gotland.se/laddinfrastruktur. Gotland nominerades under året för det prestigefulla priset Laddguld 2023 i konkurrens med alla Sveriges kommuner, och kom också till final i tävlingen.

Bedömning

Teknikförvaltningen bedömer att behovet av att konkretisera de tidigare utredningarna om förutsättningarna för laddinfrastruktur är stor, både för Region Gotlands interna arbete och rollfördelning, men också för att kunna ha dialoger om förutsättningar med företagare som vill etablera laddinfrastruktur på ön.

Det har tydligt sagnats ett handläggarsstöd inom laddinfrastrukturfrågor på Region Gotlands mark, och riktlinjen fyller detta behov. Riktlinjen har också kvalitetssäkrats av många interna såväl som externa funktioner.

Förvaltningen bedömer att riktlinjen utgör en god grund i arbetet, och som enligt plan kommer uppdateras och revideras i och med marknadens snabba utveckling. Riktlinjen stöttar förvaltningen i arbetet med att möjliggöra etablering av laddinfrastruktur över hela Gotland.

Barn- och genusperspektiv: riktlinjerna för platskriterier för etablering av laddinfrastruktur säkerställer att de inte kan etableras på allmänna platser där barn och unga ofta rör sig. Laddinfrastruktur som etableras med riktlinjens hjälp kommer alltså inte konkurrera med barnens plats i det offentliga rummet.

Landsbygdsperspektiv: Riktlinjerna hindrar inte etablering av laddinfrastruktur över hela Gotland. Eftersom det är marknaden som ska stå för etableringen av laddinfrastruktur på Gotland i enlighet med Länsstyrelsens plan, har Region Gotland däremot en viktig roll i att marknadsföra möjliga platser utanför Visby. För teknikförvaltningens del handlar arbetet om att tillgängliggöra fastigheternas parkeringar i enlighet med PBL-kravet, och även den aktuella kvartersmark som identifierats över hela ön.

Ekonomisk konsekvensanalys: Riktlinjens antagande innebär inga investeringskostnader, tillkommande löpande kostnader eller för dyrningar för Region Gotland. Riktlinjen och den tydlig etablerade process som den syftar till att skapa bör däremot effektivisera och underlätta handläggningen av laddinfrastrukturärenden.

Klimat och miljö: Region Gotland har högt ställda klimatmål, med bland annat sänkningar av transportutsläppen med 70 %. Möjliggörande av infrastruktur för fossilfria drivmedel är en bärande del av arbetet för att nå målen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredrogs av verksamhetsutvecklare Nathalie Ahlstedt-Mantel och trafikplanerare Emelie Waktel.

Yrkanden:

Tomas Rådkvist (MP) yrkar på att ändra texten i riktlinjen enligt:

Gotland ska gå före i energiomställningen, och Region Gotland vill därför möjliggöra för etablering av laddinfrastruktur på både kvartersmark och allmän platsmark.

Ordförande Mariette Nicander (M) instämmer i Tomas Rådkvists (MP) yrkande.

Ordförande Mariette Nicander (M) ställer proposition på Tomas Rådkvists (MP) yrkande och förvaltningens förslag och finner att Tomas Rådkvists (MP) yrkande vinner bifall.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämndens arbetsutskott hänskjuter ärendet till tekniska nämnden utan eget yttrande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TN 2022/2498 teknikförvaltningen, daterad 2022-08-22
Regionfullmäktiges beslut 2022-06-20, §116

Regionstyrelsen 2022-05-24, § 166
Tekniska nämnden 2022-03-30, § 34

Presentation på sammanträde

Skickas till

Miljö- och byggnämnden
Regionstyrelsen